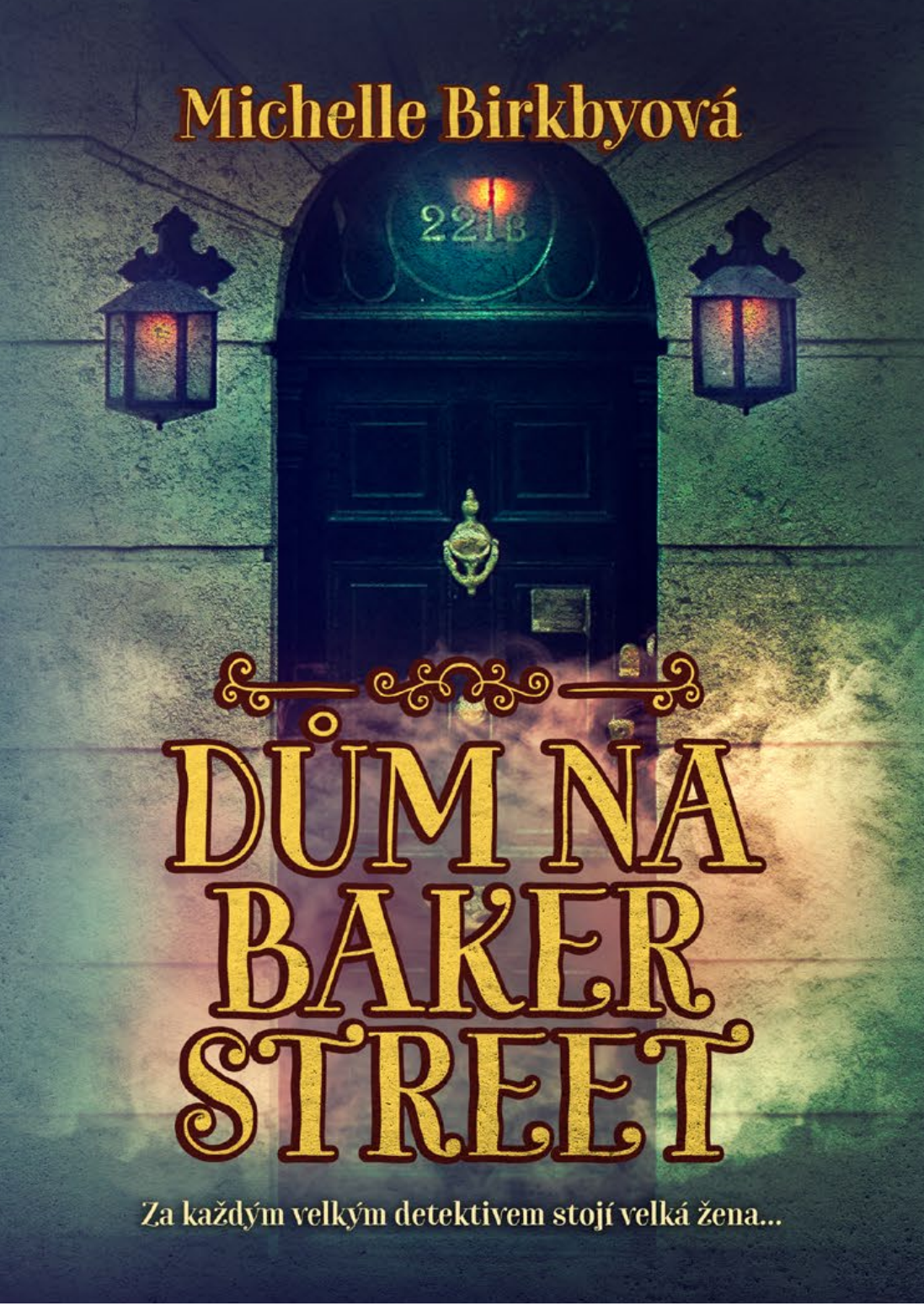
Michelle Birkbyová
221B
DŮM NA BAKER STREET
Za každým velkým detektivem stojí velká žena...

COSMOPOLIS

DŮM NA BAKER STREET

Za každým velkým detektivem stojí velká žena...

Michelle Birkbyová

The House at Baker Street
First published © by Pan, an imprint of Pan Macmillan,
a division of Macmillan Publishers International Limited
Copyright © Michelle Birkby 2016
© Grada Publishing, a. s., 2016

Z anglického originálu *The House at Baker Street*, vydaného nakladatelstvím Pan v roce 2016, přeložila Kateřina Elisová
Odpovědná redaktorka Barbora Srncová
Obálka, grafická úprava a sazba Jakub Karman, Art 007

COSMOPOLIS

Vydala Grada Publishing, a. s., pod značkou Cosmopolis v Praze roku 2016 jako svou 6329. publikaci

Tisk FINIDR

Grada Publishing, a. s.,
U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-271-9375-2 (ePub)
ISBN 978-80-271-9374-5 (pdf)
ISBN 978-80-271-0169-6 (print)

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována a šířena v jakékoli podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

S neutuchající vděčností
věnováno Claire.

Drahý čtenáři,

svou první knihu o Sherlocku Holmesovi jsem dostala, když mi bylo třináct. Byla to nádherná sbírka všech povídek doprovázená ikonickými ilustracemi Sidney Pageta. Knížku jsem přečetla jedním dechem.

Přibližně ve stejnou dobu natočila společnost Granada TV adaptace těchto povídek v hlavní roli s Jeremy Brettem. Povídky se nesly v duchu Pagetových ilustrací a Brett ztvárnil Sherlocka Holmese přesně tak, jak jsem si ho představovala. Na povídkách a televizním seriálu (a také na příležitostných filmech s Basilem Rathbonem) jsem se stala závislá. Milovala jsem tu nádherně mysteriózní, nostalgickou a plynovými lampami osvětlenou atmosféru světa zločinu a dobrodružství, ve kterém záhady nebyly řešené za pomoci zbraní a násilí, ale díky geniální mysli používající chladnou logiku (a příležitostně i Watsonovu zbraň, to uznávám). Milovala jsem způsob, jakým Holmes nastoluje pořádek v chaosu, a také fakt, že zajistí, aby vždy došlo k nápravě křivd – i když to někdy znamená, že se zákon musí trochu obelstít.

Nikdy jsem své okouzlení světem Sherlocka Holmese neztratila a během let jsem viděla spousty televizních zpracování, filmů a příležitostně také divadelní dramatizace. Ale vždy jsem se vracela k psaným příběhům.

Před pár lety jsem pohodlně stočená v rohu pohovky četla asi podvacáté *Prázdný dům*. V této povídce Holmes umístí do okna domu 221b vlastní hlavu vyrobenou z vosku, aby nalákal odstřelovače. Je to natolik nebezpečné, že John nesmí vejít do místnosti. Aby vše vypadalo důvěryhodně, hlava se čas od času pohne – za pomoci paní Hudsonové. Pan Holmes s radostí pošle hospodyni – která musí dolů na všechny čtyři – do svého pokoje, kde by, bude-li zpozorována, mohla být zastřelena. A ona to vcelku klidně udělá.

Nikdy předtím jsem o paní Hudsonové příliš nepřemýšlela, ale najednou jsem ji zaznamenala. Když jste někdy nějaký příběh přečetli dvacetkrát, něco vás zarazí až po dvacáté první. A právě to se mi přihodilo s paní Hudsonovou. Je to stejné, jako když se rozmazaná postava v pozadí najednou ocitne v samotném ohnisku. Napadlo mě, že tato žena je jistě zajímavější, než se na první pohled zdálo. Znovu jsem si povídky přečetla a tentokrát jsem se soustředila na ni. Jestli věříte – stejně jako já a mnozí další –, že je to Martha z *Poslední poklony*, je zcela jasné, že je mnohem více než jen hospodyně.

O zázemí paní Hudsonové toho v knihách není příliš mnoho řečeno, takže jsem se nezdráhala vytvořit pro ni životní historii, dát jí dívčí jméno a udělat z ní takovou osobnost, jaká vychází z mé vlastní představivosti. Artur Conan Doyle zažehl jiskru mého zájmu a zároveň ponechal dost nevysloveného, aby moje představivost mohla dostatečně zapracovat. Představovala jsem si inteligentní ženu, neztrácející klid v krizových situacích, která žije ve stejném domě jako Sherlock Holmes a která se setkává se všemi těmi lidmi stoupajícími za ním vzhůru po schodišti – od ministerských

předsedů po ty nejhorší zlosyny. Jistě nemohla odolat tomu, aby v ní nevyvolávaly nějaký zájem. Určitě se musela zapojit. A možná že jestli se opravdu zapojila, třeba si sama chtěla vyzkoušet pátrání…

Ale každý detektiv potřebuje partnera, a tam kde má Sherlock Holmes svého Watsona, může mít paní Hudsonová také svého Watsona (nebo Watsonovou).

Vždy mě zajímala Mary Watsonová. Samotným Holmesem byla popisována jako okouzlující, užitečná, s výraznými schopnostmi. Zmiňuje její organizační nadání a inteligenci. Zdá se mi nespravedlivé, že mohla hrát tak významnou roli ve *Znamení čtyř* – kde udělala dojem na samotného Holmese – a poté byla odsunuta do pozadí jako ne příliš často zmiňovaná postava, kterou vždy opouští manžel, aby se spolu s Holmesem mohl pustit do dalšího dobrodružství. Kdo by ji mohl vyčítat, že chce nějaké dobrodružství i sama pro sebe?

Ženy v Holmesových příbězích jsou často statečné, chytré, důmyslné a odvážné. Je jasné, že i když sám Sherlock Holmes o ženách nemá vysoké mínění, neboť je zatvrzelým misogynem, je obklopený pozoruhodnými ženami, a to nejen těmi, které jsou mu nejblíže. Měla jsem takový pocit, že Martha Hudsonová a Mary Watsonová mohou vyprávět své vlastní příběhy. Je načase, aby vystoupily ze stínu.

Michelle Birkbyová

VYSTUPUJÍCÍ POSTAVY

Paní Martha Hudsonová – hospodyně Sherlocka Holmese, velkého detektiva, a majitelka domu 221b na Baker Street
Mary Watsonová – přítelkyně Marthy Hudsonové, provdaná za doktora Johna Watsona
Sherlock Holmes – velký detektiv
Doktor John Watson – přítel Sherlocka Holmese a jeho životopisec
Billy – poslíček, který pracuje pro dům 221b na Baker Street
Wiggins – hlava party podvodníků na Baker Street
Jake a ***Micky*** – členové party podvodníků

Irene Nortonová (dříve ***Adlerová***) – žena a spojenec paní Hudsonové a Mary Watsonové
Inspektor Lestrade – zástupce policie
Mycroft Holmes – bratr Sherlocka Holmese, mocný muž v britské vládě
Laura Shirleyová – klientka paní Hudsonové a Mary Watsonové
Pan Shirley – manžel Laury Shirleyové
Dáma z Whitechapelu – záhadná dáma se závojem
Sir George Burnwell – hejsek a hulvát
Patrick West – spisovatel zajímající se o klepy
Langdale Pike – muž, který miluje klepy

Adam Ballant – pochybný klient Sherlocka Holmese
Jack Ripon – trýznitel Dámy z Whitechapelu
Richard Halifax – advokát Dámy z Whitechapelu
Lillian Rose – chytrá prostitutka
Obyčejný muž – podezřelá postava
Robert Sheldon – fotograf
Ruby – modelka

PROLOG

Začalo to jedno slunné odpoledne šampaňským a sliby.

Bylo to dobrodružství, výzva, možnost příjemně strávit pár hodin a dokázat si, že jsme stejně dobré jako oni. Začalo to smíchem, nadějí a radostí. A teď to vše skončí v temnotě v krvi, bolesti a plamenech.

Bojím se, tak strašně se bojím a jsem v pokušení utéct, sehnat pomoc, křičet, aby nás někdo zachránil. Ale neudělám to. Ona je tam, přivázaná k židli, míří na ni zbraň, je napůl v bezvědomí, krvácí, trpí mnohem víc než já. Ale ani ona o pomoc nezavolá. Vytvořily jsme pakt – provedeme to samy, bez pomoci mužů nahoře. Byla to lehce vyřčená přísaha, napůl v žertu, ale skutečnost je smrtelně závažná.

„Kdo je tam?" zvolá to odporné stvoření a zacouvá ještě dál do tmy. Mé místo je obvykle mimo stránky, jsem tichá postava stojící za chytrým a dobrým. Jsem pozorovatel, posluchač, nedůležitý hráč ve hře. Skutečnost, že jsem tady a teď, v této situaci, v nebezpečí, není moje role.

Jenže má role se změnila.

„Holmesi? Vím, že jsi tam!" zvolá. V jeho hlase zvoní triumf. Je to narážka na můj vstup.

„Pan Holmes nemá nejmenší ponětí, kdo jste," říkám a ačkoli se mi třesou ruce, můj hlas je pevný. Žena za ním se nepatrně pohne.

Společně. Začaly jsme společně a také to společně dokončíme.

„Kdo k čertu jste?“ zmateně se dožaduje vysvětlení. Jeho vlasy jsou divoce rozcuchané, oblečení neupravené, tvář má zkrvavenou. Kráčím dopředu, do světla.

„Jsem hospodyně Sherlocka Holmese. Jsem paní Hudsonová.“

LOUČENÍ A VÍTÁNÍ

Duben 1889, Londýn

Jestli jste četli vzrušující příběhy Johna Watsona, a já jsem si jistá, že ano, pak mě znáte jako bytnou a hospodyni velkého detektiva Sherlocka Holmese.

Když se ta věta napíše, je poměrně krátká, ale přitom obsahuje tolik informací. Spousty dobrodružství, spousty příběhů a také lidí. A co se týká mě – dělala jsem mnohem víc než jen to, že jsem vrazila do pokoje s čajem a pak uklízela nádobí. Ačkoli, mám-li být spravedlivá, opravdu jsem do pokoje vpadla a všichni ti lidé vypili příšerné množství čaje. A cítím, že byste měli vědět, že John ve svých příbězích udělal pár chyb. Nazývá je uměleckou licencí, jenže já mám takový pocit, že se spíš jednalo o selhání paměti. Ale co o mně lidé nevědí, je skutečnost, že jsem prožívala vlastní dobrodružství, s Mary Watsonovou, někdy i s dalšími přáteli a známými a příležitostně i s nepřáteli pana Holmese. Teď nastal čas, abych vyprávěla pár vlastních příběhů…

Věřte tomu nebo ne, i já kdysi bývala mladá. Prvních devatenáct let svého života jsem byla slečna Martha Greyová – sladká, nevinná a neustále se mírně nudící. Pak jsem jednoho

obzvláště nudného večera potkala Hectora Hudsona a nuda zmizela. Zamilovala jsem se na první pohled. Byl to voják, tak vysoký a krásný ve své uniformě. Měl tmavě blonďaté vlasy a speciální úsměv jen pro mě, kdy se mu fascinujícím způsobem kolem šedomodrých očí vytvořily vrásky. K mému potěšení se i on do mě zamiloval na první pohled. O týden později mě požádal o ruku a já jsem souhlasila ještě dřív, než svou žádost přednesl.

V našem případě se milostný příběh naplnil, ale stejně jako v případě mnohých milostných příběhů, ani ten náš neskončil šťastným manželstvím. Skončil jeho smrtí.

Byl voják a země byla ve válce. Šest měsíců po naší svatbě zemřel sám, na bitevním poli nasáklém krví, na místě, o kterém jsem nikdy neslyšela. Zanechal mě pouze se svým dítětem, které rostlo uvnitř mého těla.

Ale nezanechal mě v nouzi, ve které se ocitlo mnoho ubohých válečných vdov. Hector mi zajistil rentu z několika nemovitostí, které vlastnil v Londýně a které teď připadly mně. Mezi nimi byl samozřejmě i dům 221b na Baker Street.

Do Londýna jsem ale neodjela. Zůstala jsem společně se svým synem na venkově. Vyrůstal z něho silný a chytrý chlapec se smyslem pro dobrodružství. Z domova rázně vykročil hned ráno a nevrátil se dříve, než se podával čaj. Měl spousty příběhů o tom, co viděl a udělal, jeho kapsy byly plné pokladů, které mi s hrdostí pokládal na klín. Vím, že jsem se měla snažit držet ho více doma, měla jsem trvat na tom, aby se více učil, ale za zavřenými dveřmi by nevydržel. Utekl by do světa a já neměla to srdce, abych mu bránila. Díval se na mě očima svého otce, které byly plné úžasu a radosti, a já jsem věděla, že z něho vyroste skvělý badatel